

ONDERZOEK & ONDERWIJS

Wageningen Aquaculture van start

Door Arjo Rothuis (IMARES, onderdeel van Wageningen UR)

Op vrijdag 16 september 2011 werd in 'de Zaete' in Yerseke het nieuwe centrum voor onderzoek en innovatie in aquacultuur, Wageningen Aquaculture, gepresenteerd aan de Nederlandse sector en belangstellenden. In dit centrum werken twee onderdelen van de Wageningen Universiteit en Research Centre (WUR) intensief samen. Het gaat om de leerstoelgroep Aquacultuur en Visserij (AFI) van Wageningen Universiteit, en de aquacultuurspecialisten van IMARES (uit Yerseke en IJmuiden). Hiermee is een uniek samenwerkingsverband ontstaan dat zowel de meer fundamentele kennis als het toegepast onderzoek op aquacultuurgebied bundelt. Zo'n 70 mensen bezochten het symposium.

Johan Verreth, de voorzitter van de bijeenkomst

In zijn welkomstwoord ging Johan Verreth in op de het succesmodel van de Nederlandse landbouw, de gouden driehoek van bedrijfsleven, kennisinstellingen en de overheid. In het verleden is getracht een dergelijke structuur ook voor de aquacultuur op te zetten, wat ten dele gelukt is. Zo is er vanuit de kenniskant meer aandacht gekomen voor toegepast onderzoek (RIVO en later IMARES) en is er een visziekelaboratorium gekomen in Lelystad (CVI). Ook werd er een proefaccommodatie voor viskweek in Wageningen gebouwd. Echter, van een gestructureerde interactie tussen bedrijfsleven, kennisinstellingen en de overheid is niet altijd sprake geweest. In het huidige tijdsegment is niet Nederland maar Europa bepalend. Zo is er het European Aquaculture Technology and Innovation Platform (EATIP) opgericht waarin bedrijven de trekkersrol vervullen. Helaas speelt Nederland geen sterke rol binnen dit platform. Dat komt wellicht ook omdat de Nederlandse aquacultuursector klein is. Maar los van de primaire sector is Nederland wel toonaangevend in bredere context; denk aan de handel, de toeleverende indu-

Wout Abbink, IMARES

strie, het onderzoek en de rol die Nederland speelt in maatschappelijke discussies in Europa over viswelzijn en duurzaamheid. Door bundeling van krachten, zo betoogde Verreth, kan voldoende kritische massa gegenereerd worden om de Nederlandse sector en kennis wél een gezicht te geven en haar positie op de internationale markt te verstevigen.

Vervolgens ging Henk van der Mheen in op de organisatiestructuur van de WUR en maakte duidelijk dat een samenwerking tussen de universiteit en de instituten voor toegepast onderzoek een duidelijke meerwaarde kan hebben. Overigens gaat de samenwerking binnen Wageningen Aquaculture verder dan alleen de vakgroep in Wageningen en IMARES. Ook andere onderdelen van de WUR zoals het Landbouw Economisch Instituut (LEI), het visiektelaboratorium (CVI), het Centre for Development Innovation (CDI) en diverse gespecialiseerde leerstoelgroepen van Wageningen

Marc Verdegem, Wageningen Universiteit

Universiteit kunnen aansluiten bij activiteiten van Wageningen Aquaculture. Zo kan op efficiënte wijze een breed scala van aquacultuur gerelateerde expertise worden ingebracht. Een dergelijke multidisciplinaire benadering stimuleert ook innovatie: die ontwikkelt zich vaak op het raakvlak van kennisvelden. Wageningen Aquaculture kan zo goed inspelen op de vragen van het bedrijfsleven en de overheid.

Voorbeelden van innovatief onderzoek en toekomstige ontwikkelingsrichtingen op de vier prioritaire werkvelden van het centrum (fysiologie & welzijn, duurzaamheid, voeding en productiesystemen) werden gepresenteerd door respectievelijk Wout Abbink, Marnix Poelman, Johan Schrama, en Marc Verdegem. Hun presentaties kunt u vinden op de vernieuwde site www.aquaculture.wur.nl

Het laatste deel van het programma bestond uit een discussie tussen een panel, bestaand uit Jan van Rijsingen (onder-

Het panel met links de sprekers en rechts de vertegenwoordigers van bedrijven, Stichting De Noordzee, het Ministerie van EL&I en geheel rechts de voorzitter

nemer in de visteelt), Mark Nijhof (firma Heiploeg en coördinator Aquacultuur van GLOBALGap), Hans Vink (Skretting), Judith Elsinghorst (Ministerie van EL&I) en Margreet van Vilsteren (Stichting De Noordzee), de dagvoorzitter en de zaal. In een uur tijd werd levendig gediscussieerd over uiteenlopende thema's als wie de doelgroep van Wageningen Aquaculture is, de relatie tussen de Nederlandse sector en Europa, duurzaamheidslabels, het topsectorenbepbeid van de overheid en kennisoverdracht naar het Midden- en Kleinbedrijf (MKB). Het panel was van mening dat Wageningen Aquaculture zich niet alleen op de primaire producenten (de kwekers van vis en schelpdieren) moet richten, maar ook op de rest van de keten (verwerkers, handel, toeleverende sectoren), zowel in Nederland als daarbuiten. Daarbij is het belangrijk duurzaamheid te koppelen aan winstge-

vendheid, en de kennis toegankelijk te maken voor het MKB. Met deze boodschap gaat Wageningen Aquaculture aan de slag.

Een deel van de zaal met toehoorders